

Beste lezer,

De website van het Platform Studiekringen50plus ondergaat geleidelijk enkele aanpassingen. Een van de veranderingen is dat sommige artikelen uit de PlatformPost daar al eerder verschijnen. Ga daar eens kijken. Maar lees ook deze nieuwsbrief; ter leering ende vermaeck. En vooral voor inspiratie voor jou en jouw medekringleden.

Deze PlatformPost

- Kring Enschede proefkonijn Tegenlicht
- Cake bij de koffie in jarige kring Dieren
- Cor kijkt in bieb zijn ogen uit
- Geen rampenplan voor beschaving
- Wie wil leuke bestuursfunctie: vacature penningmeester
- Kennismaking met Rita Ras

Inspiratie

De kracht van tegenlicht

VPRO's Tegenlicht? Marcel Bok wel. Marcel is programmeur van de bibliotheek in Enschede, waar ook de plaatselijke studiekring bijeenkomt.

Marcel Bok: archief met 500 afleveringen

Op zijn initiatief bekeek de groep vorige maand een Tegenlichtaflevering. De studiekring was min of meer proefkonijn, want Marcel wilde graag de geschiktheid van dit programma testen voor bespreking in groepen. De keuze voor de studiekring was niet toevallig: Marcel zocht een gezelschap van betrokken mensen en kwam zo bij de kring uit.

De mogelijkheden van Tegenlicht zijn groot, zegt Marcel. “Het programma heeft een archief van 500 uitzendingen die je via de website van de VPRO terug kunt kijken. Je kunt ook kiezen voor programma’s als Pointer en Zembla, maar Tegenlicht heeft bijzondere toevoegingen die het zo geschikt maken voor groepen als studiekringen.”

Complexe thema’s

Eén van de extra’s zijn korte video’s met aanvullende informatie voor verdere verdieping en interviews met de makers. Een andere mogelijkheid is gebruik te maken van door de VPRO getrainde moderatoren. “Het zijn vaak complexe thema’s uit de wetenschap waar je een ervaren gespreksleider goed bij kunt gebruiken.”

De vertoonde aflevering in de Enschedese kring was er een uit de zomer van 2021 en ging over kunstmatige intelligentie. Niet het makkelijkste thema. Maar het leverde wel een les op, namelijk dat het misschien beter is om de kringleden als huiswerk mee te geven dat ze het programma eerst thuis bekijken. En zo nodig twee keer, zodat de inhoud kan bezinken voordat je aan het groeps gesprek begint.

Een andere les die Marcel trok was dat de discussie na de vertoning “de kracht van het programma” liet zien. Het archief van Tegenlicht vind je op vpro.nl/programmas/tegenlicht.

Jubileum

Bescheiden viering 25-jarig jubileum Dieren

Met cake bij de koffie stond ‘Studiekring 2’ in Dieren deze herfst stil bij het 25-jarig bestaan van deze club. Het voelde niet écht als een jubileum, zegt Henk van Manen (82) die sinds 2001 deelnemer is. Een bescheiden viering dus, maar zegt Henk: “Niemand van ons was er 25 jaar geleden bij”.

De fotograaf leidt Studiekring 2 in Dieren af van het scherm; uiterst links Henk van Manen

De verjaardag met een kroontje erop had zomaar ongemerkt voorbij kunnen gaan. “Ik ben nogal van de administratie”, zegt Henk die de rol vervult van secretaris/contactpersoon. “De verslagen van onze bijeenkomsten zijn voor een groot deel bewaard gebleven. Zo kwam ik erachter.”

Dat in 25 jaar veel is veranderd, blijkt wel uit de notulen die Henk in ordners bewaart. “De eerste exemplaren zijn nog met de hand geschreven”.

Valse handtekeningen

Op de eerste bijeenkomsten werden onderwerpen besproken die nu nog aan bod kunnen komen: milieu, dierenleed, ouderenzorg en alternatieve geneeswijzen. Dat de tijd niet heeft stilgestaan blijkt uit een greep onderwerpen die in de actualiteitenrondes ter sprake kwamen: aids, Meindert Tjoelker (slachtoffer zinloos geweld) en Tony Blair die heeft gesproken met de IRA.

Iemand meldt wat raadselachtig dat een scanner is uitgevonden “waardoor het

plaatsen van valse handtekeningen tot het verleden behoort”.

Zoals in de vorige PlatformPost aangestipt, is het in Dieren nogal druk met studiekringen50plus. De administratie van het Platform telde er vier, maar volgens Henk bestaat van de drie oorspronkelijke studiekringen alleen de zijne nog. Studiekring 1 (Kopzorg) is dertig jaar oud geworden, maar inmiddels opgeheven. Nummer drie is een groep van zes mensen die bij de deelnemers thuis samenkomen en geen behoefte hebben aan nieuwe leden. Het goede nieuws is dat er inmiddels weer een kring is bijgekomen: de Verdieping.

Henk: “Onze kring mag dan 25 jaar zijn, hij is springlevend. De deelnemers komen van oktober tot en met april elke week bij elkaar. In de lange zomervakantie treffen ze elkaar maandelijks voor een koffie-afspraak op een terras of in een park.”

Beamer en projectiescherm

De samenkomsten betekenen veel voor de deelnemers, zegt Henk. “Taken als gespreksleiding rouleren. Iedereen doet wel eens een presentatie, maar de één meer dan de ander. Dat geeft niet, ook als je luistert ben je een actieve deelnemer.”

Bijna alle inleidingen worden ondersteund door PowerPointpresentaties. In het multifunctionele centrum waar de studiekring bijeenkomt ontbreekt echter de apparatuur. “We hebben daarom zelf een beamer aangeschaft”, zegt Henk. “En een scherm waarop je vroeger dia’s projecteerde. Er bleek één voor een euro of vijf in de kringloopwinkel te koop.”

Het is niet uitgesloten dat de zilveren verjaardag toch nog aandacht krijgt. “We sluiten het seizoen altijd af met een uitje. In februari spreken we af wat we gaan doen. Misschien maken we het dit jaar extra feestelijk.”

Column

Indelen

Door Cor Snijders

Ze is vaste medewerkster van de bibliotheek en heel erg vriendelijk. Vanaf de plek

waar ik de krant lees, zie ik hoe ze begint aan een veelheid aan handelingen: boeken uit de schappen halen en torentjes van maken op de vensterbank.

Dan gaat ze sorteren. Reisboeken bij reisboeken, wat later land bij land, plaats bij plaats. Van afstand zie ik een patroon aan kleuren ontstaan, een ritme en dat gestaag uitbreidt. Heel langzaam krijgt het geheel buiten de schappen de vorm die het moet hebben. En dan ook nog alfabetisch.

De vensterbank die nu helemaal volstaat, is een feest voor het oog. Een kunstwerk; iets met Mondriaan en iets met Van Gogh. Het eerste door het onweerstaanbare ritme, het tweede door de kleurstelling. Maar deze boekentorens zijn tijdelijk.

Als ze op de vensterbank staan staren en links en rechts glimmend lege schappen in de kasten me aan, maar dan krijgt alles z'n plek op boekenplanken. Het is een hele kunst, want er moet geen ander boek tussen kunnen, maar het mag ook weer niet te los staan. Het gaat vaardig en beheerst, niet een keer valt een boek op de grond.

Zo 'groeien' de vakken links en rechts van mij weer vol. Wat een organisatie, wat een ritme, wat een overzicht. Ik vraag me af hoe het er bij de biebmedewerkster thuis uitziet. Net zo strak als hier? Is het daar net zo'n genot voor het oog, met boeken strak in het gelid en precies langs de lijnen van de kastwand?

Diegenen die hier komen voor dat ene boek voor de vakantie hoeven niet te zoeken. Eerder zou het waarschijnlijk bijna onvindbaar zijn geweest. Als ik hier weer kom voor een boek voor een presentatie en ik tref het precies waar de catalogus het vermeldt, zal ik ogenblikkelijk aan haar denken.

Van het landelijk platform **Kan het volgend jaar weer?**

Veertien deelnemers uit acht studiekringen in Noord-Holland waren eerder deze maand bij elkaar in Castricum. Het was een van de ontmoetingsdagen die Platform Studiekringen50plus per regio houdt. Het doel van de bijeenkomsten is ontmoeting van de deelnemers met het Platform en met elkaar.

Op de dag in de bibliotheek in wijkgebouw Geesterhage is dat goed gelukt, getuige de samenvatting van één van de aanwezigen: "Het was een waardevolle dag". Dat bleek ook uit de vraag van sommige deelnemers of het "volgend jaar weer kan". Het Platform heeft deze wens genoteerd en gaat dat proberen. "Beter kun je immers niet wensen", zegt voorzitter Wim Heijser.

Geesterhage is ook de plek waar twee studiekringen hun bijeenkomsten hebben (foto bibliotheek Kennemerwaard)

Regiodagen beginnen met een rondje waarin deelnemers vertellen over hun eigen kring. Dat ging er in de woorden van Wim in Castricum levendig aan toe. Na deze voorstelronde gaan de deelnemers in groepjes verder met het uitwisselen van ervaringen. Vervolgens wordt dat weer ingebracht in het voltallige gezelschap.

Ander onderdeel van regiodagen is een korte uiteenzetting over het Platform. “De deelnemers vonden dit verhelderend”, zegt Wim. “Dat is voor het bestuur prettig om te horen. We weten dat lang niet iedereen een duidelijk beeld heeft van het Platform. Onbekend maakt onbemind en dat willen we verbeteren. Regiodagen zijn daarbij behulpzaam.”

Ook voor de kringen in Zeeland delen van Zuid-Holland en Noord-Brabant was deze maand een regiodag, in bibliotheek de Boekenberg in Spijkenisse. Daarover doen we verslag in de volgende PlatformPost.

Inspiratie

Over liefde en rampenplannen

Er zijn rampenplannen voor overstromingen en kernrampen, maar niet voor beschaving. Met deze binnenkomer begon Paul Aukes zijn inleiding voor de studiekring in Huissen.

Kringlid Wim Fonteyn noteerde het volgende over Aukes betoog over de zorgen van de bioloog/natuurkenner over de aarde en de mensheid:

“Aukes werkte bij Staatsbosbeheer. Nu hij gepensioneerd is denkt hij terug aan zijn begintijd, toen Aukes in een tekeningetje zijn ideale loopbaan uitdrukte. Eerst zou hij lokaal de natuur leren kennen en beschermen. Daarna op landelijk niveau en daarna internationaal. Maar toen schoot door Aukes hoofd dat liefde eigenlijk het belangrijkste is.

Maar, zo stelde hij, liefde neem je toch niet op in je loopbaanplanning? Of wel? Ja dus, je hoeft anderen niet in je notitieboekje te laten kijken. Terugkijkend heeft Aukes het naar zijn mening goed gezien.

We moeten er meer voor elkaar zijn. Mensen beschikken over eigenschappen en vaardigheden waarmee we kunnen bouwen aan een betere samenleving. Een samenleving die zich traint in samenwerking, wijsheid, moed, onafhankelijkheid, verantwoordelijkheid en zorg. En natuurlijk de liefde die hij jaren geleden in zijn loopbaanplanning tekende. Het beste rampenplan dat er is. En ook het mooiste.”

Penningmeester: dankbare functie

In kabinetsformaties blijkt het ministerie van Financiën niet zelden een gewilde post. In het Platform Studiekringen50plus is dit departement tot dusver minder gewild; de vacaturemelding van penningmeester in ons bestuur heeft tot nu toe geen gegadigden opgeleverd.

In de 110 studiekeringen moet toch wel iemand zijn die de kas wil beheren, stelt voorzitter Wim Heijser. “Het is in het bestuur prettig werken. Ik spreek uit ervaring. Zelf ben ik een jaar geleden ingestapt en het is nóg leuker dan ik had verwacht.”

Voor de voldoening hoef je het ook niet te laten. Wim: “Studiekeringen zijn een goede zaak. Het is onze wens dat zoveel mogelijk mensen hiervan profiteren. Bijdragen aan uitbreiding van het aantal kringen is dan ook dankbaar werk.”

Zie voor meer informatie

https://www.studiekeringen50plus.nl/nieuws_items/vacature-penningmeester/

Kennismaking

'We gaan nooit naast elkaar zitten'

Het zal de oplettende lezer niet zijn ontgaan dat de kennismaking met de nieuwe PlatformPost-redactie niet compleet is. Dat maken we hier goed door je voor te stellen aan Rita Ras.

Foto: Rita Ras met studiegenoot Ad van der Woude

Rita maakt deel uit van studiekring Blauwvingers in Zwolle. Ze was er al bij toen de kring in oktober 2018 werd opgericht. Bijzonderheid is dat ook Rita's echtgenoot Koos deelnemer is van deze kring. "Maar we gaan nooit naast elkaar zitten", zegt Rita.

Uit de presentaties die Rita de afgelopen jaren heeft gehouden blijkt een grote affiniteit met het thema 'wonen'. Zo hield ze twee keer een voordracht over de Westelijke Eilanden in Amsterdam, waar zij en Koos hebben gewoond. Ook leidde Rita de studiekring rond in haar Vinex-wijk Stadshagen in Zwolle. Tijdens een van de lockdowns deelden de kringleden op initiatief van Rita per e-mail elkaars woongeschiedenis in tekst en afbeeldingen. De Blauwvingers vonden de uitwisseling zeer geslaagd.

Rita (76) heeft een journalistieke achtergrond, maar die heeft ze al weer achttien jaar geleden vaarwel gezegd. Haar loopbaan heeft ze geen moment gemist. Toch zei Rita "ja" toen haar Zwolse studiegenoot Evert Kooij haar vroeg of ze voor de PlatformPost wilde schrijven.

"Ik vond dat ik dat moest doen, want ik vond niet dat Evert er alleen voor moest staan."

Hieronder beschrijft Rita haar journalistieke loopbaan

Salarisverhoging? Je bent toch getrouwd...

"Mijn opleiding genoot ik bij het destijds nog bestaande Het Vrije Volk. Geboren (1946) in Amsterdam las ik thuis Het Parool, maar als negentienjarige kwam ik op het hoofdkantoor van Het Vrije Volk in Amsterdam in een opleidingstraject terecht. Het was een gedegen maar toch ook wel een zware opleiding. Drie jaar lang draaide ik namelijk om de veertien dagen dag- en nachtdiensten.

In de dagdienst werd je als leerling uitgezonden naar de regiokantoren in Zaandam of Utrecht en maakte dan mede door de reistijden lange dagen. De volgende twee weken werkte je op het kantoor in Amsterdam mee aan het vervaardigen van de krant tijdens een dienst van 's avonds acht uur tot de vroege ochtend de volgende dag. Omdat het openbaar vervoer dan nog niet reed stapte ik op mijn brommertje richting Geuzenveld naar mijn ouderlijk huis.

Vlak voor de beloofde vaste aanstelling besloot ik dit voor gezien te houden. Mijn bioritme begon te protesteren en door deze diensten lag mijn sociale leven op z'n gat. Ik nam zelf ontslag en toen begon de neergang van Het Vrije Volk...

Collega's wezen mij op het bestaan van de Aalsmeerder Courant. Ik werkte vervolgens vier jaar bij de uitgeverij Randstad Publicaties, waar ik de eindverantwoording kreeg voor het (betaalde) weekblad Badhoevense/Zwanenburgse Courant. Net als in mijn vorige baan maakte ik hier van alles mee: raadsvergaderingen, het schrijven van toneelrecensies, politieberichten. Toen al de strijd tegen de geluidsoverlast van Schiphol.

Nota bene kostwinner

Terwijl ik het hier ontzettend naar mijn zin had, nam ik op staande voet ontslag toen ik ontdekte dat twee mannelijke collega's die zelfs later dan ik in dienst waren gekomen meer betaald kregen. De directeur wilde mijn salaris niet opvijzelen 'omdat ik toch getrouwd was'. Op dat moment was ik nota bene kostwinner, omdat mijn man fulltime was gaan studeren.

Ik vond een baan bij de gemeente Amsterdam, bij de afdeling Wegen van de Dienst der Publieke Werken. Ik mocht het personeelsorgaan maken in combinatie met een taak als voorlichter. Dat betekende dat ik samen met een technische collega wijkbezoeken deed in aanloop naar voorlichtingsavonden over werkzaamheden in bepaalde wijken of straten.

Ik maakte dan wel mee dat ze mij als ‘hulpje’ van de technische man zagen en dat de mensen aan de andere kant van de tafel er dan vanuit gingen dat deze juffrouw wel even de koffie zou uitschenken...

Omdat mijn man na zijn studie een baan vond in Zwolle moest ik mijn werk in Amsterdam opzeggen en kreeg ik daarna wel de tijd om in de drie jaar dat we er woonden twee zonen te baren. Tussen de bedrijven door werkte ik nog wel op vrijwillige basis aan het blad van De Ambelt, waar mijn man toen werkzaam was (Ambelt is een school voor speciaal primair en voortgezet onderwijs). Hij veranderde van baan en we kwamen in Wierden te wonen.

Ola ijs

Wij wilden allebei parttime gaan werken en voor het huishouden en de kinderen zorgen, maar dat had nog wel even voeten in aarde. Het was begin jaren tachtig, er was een economische recessie en in de journalistiek waren ze destijds totaal niet gediend van parttimers. Op freelance basis werkte ik nog wel voor de gemeente Deventer, weer voor een personeelsorgaan. Tot ik op een tijdelijk contract bij het universiteitsblad van de Universiteit Twente in Enschede terecht kon. Dat bleek later een opstapje naar de onderwijsredactie van de Twentsche Courant, waarvoor ze mij wel als deeltijdwerker wilden aannemen.

Ik was vijf jaar lang werkzaam vanuit het hoofdkantoor in Hengelo tot de onderwijsredactie domweg werd opgeheven en ik als redacteur in Almelo terechtkwam. Daar maakte ik de fusie met dagblad Tubantia mee en later werkte ik tot mijn afscheid op 58-jarige leeftijd ook nog drie jaar vanuit het kantoor in Nijverdal, steeds overigens parttime. Maar als journalist sta je ‘natuurlijk’ altijd ‘aan’.

Het definitief stoppen met (betaald) werken kostte me totaal geen moeite. Waarschijnlijk ook door het jarenlang werken in deeltijd. Er kwam weer meer tijd voor andere zaken. Wel ben ik altijd dankbaar gebleven dat ik door de journalistiek zoveel meegemaakt heb en geleerd. Van het enten van rozen (in Aalsmeer) tot hoe ze in de OLA fabriek in Hellendoorn ijs bereiden (ze laten daar vanwege de hygiëne geen bezoekers binnen). Die variatie krijg ik nu ook mee in de studiekring, want door deelnemers met allerlei achtergrond zijn de presentaties heel verschillend en zijn ook hier bepaalde onderwerpen heel leerzaam. En natuurlijk is het rondje actualiteit - als oud journalist - aan mij wel besteed."

Kopij?

Sluitingsdatum voor de volgende PlatformPost is dinsdag 20 december.

De volgende PlatformPost verschijnt op vrijdag 30 december.

Wilt u ervaringen uit uw studiekring via de PlatformPost delen? Of heeft u tips of inspiratie voor andere kringen? Laat het ons weten.

[Stuur een e-mail](#)

Agenda:

30 december: Verschijning laatste PlatformPost van 2022

24 februari: 'Train-de-begeleider'-dag (training voor bieb-medewerkers in het opzetten van nieuwe studiekringen)

Wilt u de informatie van deze PlatformPost doorgeven aan uw mede-studiekringleden? En hen erop wijzen dat zij zich ook aan kunnen melden voor de PlatformPost? Bedankt!

Wil je je afmelden voor alle nieuwsbrieven? Klik op afmelden.

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Kies dan voor profiel updaten.

Rijnbrink - Hunneperkade 70 - 7418 BT - Deventer
[Profiel wijzigen](#) - [Afmelden](#)

Copyright © 2022 Rijnbrink - Alle rechten voorbehouden.